

Sanata adanmış bir yaşam...

Sevil KARACIK
FMV ve Işık Okulları
Kültür Sanat Yöneticisi

İçimizden biri köşemizin bu sayıdaki konuğu İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Kompozisyon ve Orkestra Şefliği Öğretim Görevlisi Volkan Akkoç. Müzik yolculuğuna çok küçük yaşta başlayan Akkoç'la sohbetimize Işıklı yıllarını sorarak başladık.

Işık Lisesinden 2002 yılında mezun oldunuz. Biraz dinleyelim mi sizden o yılları?

Bu sorunun benim için iki boyutu var: İlki yaşadığım zaman içinde hissettiklerim, ikincisi ise bugünden o zamana bakınca hatırladıklarım.

Öncelikle o dönemin içinde yaşamış, özne konumunda biri olarak hissettiklerimden bahsetmek istiyorum. İlkokul, ortaokul ve lise boyunca Işık'ta okudum. Her öğrenci gibi sınav dönemleri, ödevler çok ağır gelirdi. Sürekli bir koşturmacanın içindeymişim gibi hissederdim. Bu hissiyatım lise 2'ye kadar sürdü diyebilirim. Lise 2'de tarih ve edebiyata merakım derinleşti ve sonrasında bu dönemin mirası olarak Mimar Sinan Üniversitesi (Şimdiki adıyla Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi) Tarih Bölümüne girdim ve bitirdim.

İkincisinde ise şu andan geçmişe bakınca yaşadığım tatlı hatıraları, devam eden arkadaşlıkları görüyorum ve böyle bir ortamda yetişmiş olmaktan son derece mutluluk duyuyorum.

2008 yılında Işık Lisesinden okulda piyano dersi vermem için bir teklif aldım. Tabii mezun olduğum okuldan gelen bu teklifi, okuluma karşı hissettiğim duygusal bağın da etkisiyle mutlulukla kabul ettim. Ne ilginçtir ki ilkokulda okurken müzik öğretmenim olan Şehnaz Dilek (şu an Yalman) ile şu

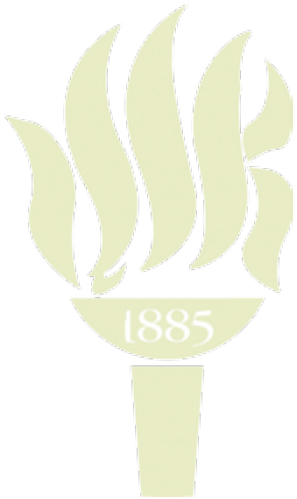

anda iş arkadaşı olduk. Bu benim açımdan son derece değerli bir durum. Dahası Şehnaz Yalman'ın kızı şu an "Işık Ortaokul Korosu"nda benim öğrencim.

Müzik aşkı ne zaman ve nasıl başladı? Bugüne nasıl geldiniz?

Tabii tüm bunların yanında ilkokul 1'den itibaren İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarında yarı zamanlı piyano bölümüne başladım. Bu eğitim, o zamanlar 14 sene sürüyordu. Tüm eğitim hayatım boyunca hem okul hem de konservatuvar eğitimini paralel olarak devam ettirdim ve 2007 senesinde hem konservatuvarın piyano bölümünden hem de üniversiteden mezun oldum. Gerçekten ilgi duyduğum için tarih bölümünde okumayı seçmiştim, hâlâ da aynı ilgiyi ve merakı taşımaktayım. Tarih okumanın benim açımdan en büyük kazancı Osmanlıca ve Rusça öğrenmek ve olaylara çok boyutlu bakabilmeyi başarmak oldu. Sonrasında eğitim hayatım açısından İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ) Müzik İleri Araştırmaları Merkezinde (MİAM) Müzik Teorisi Yüksek Lisans Programına başladım. İkinci haftaydı yanılmıyorsam, hocamız Michael Ellison asistanlık teklif etti ve böylece akademik anlamda eğitimcilik yolculuğum başlamış oldu.

Bu dönemde koro müziğine ilgi duymaya başladım ve arkadaşım besteci Yiğit Özatalay'ın daveti ile Nazım Kumpanya Korosu'nun piyanistliğini ve daha sonra da şefliğini üstlendim. İşin içine girdikçe Nazım Kumpanya için besteler, İspanyol halk şarkıları düzenlemeleri yaptım. Bu koro, bestecilik deneyimi açısından benim için iyi bir laboratuvarı. Bir yandan da koro şefliği konusunda uzmanlaşmak istiyordum. MİAM'da Emin Güven Yaşlıçam ile orkestra şefliği dersi görüyorduk. Fakat Türkiye'de resmî olarak koro

şefliği bölümü olmadığı için her yaz bir ay, yurt dışında koro şefliği üzerine ustalık sınıflarına ve atölyelere katılıyordum, hâlâ da katılmaya devam ediyorum. Bu süreç içerisinde Avrupa'nın farklı şehirlerinde Elisenda Carrasco, Volker Hempfling, Hans-Dieter Reinecke, Denes Szabó, Frieder Bernius gibi önemli koro şefleriyle çalışma imkânım oldu. Aynı zamanda Avrupa'nın en büyük Korolar Federasyonu olan Europa Cantat tarafından düzenlenen festivallere katılarak koro şefliği konusunda deneyimlerimi artırmaya çalıştım.

2012 yılında İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarından ders vermek üzere davet aldım ve okulun lisans bölümünde okuyan şan öğrencileri ve müzik bölümü (enstrüman çalan lisans öğrencileri) öğrencilerinden oluşan ortalama 65-70 kişilik bir koroyu çalıştırmaya başladım. 2013 senesinden beri her sene, yıl sonunda, okul dışındaki çeşitli mekânlarda herkese açık konserler veriyoruz. Bunun aynı zamanda öğrenciler açısından da önemli bir motivasyon kaynağı olduğunu gözlemliyorum.

(Konserlerden bir link Harbiye-Saint Esprit Kilisesi)
<https://www.youtube.com/watch?v=NxLDtpIB8cI>

2014 yılında TRT Çok Sesli Gençlik Korosu'nun teklifiyle bu koronun şefliğini yapmaya başladım. Aynı yıl İstanbul Devlet Opera ve Balesine konuk koro şefi olarak çağıldım. 2014-2015 sezonunda besteci Çetin Işıközlü'nün "Çanakkale'den Barış Çağrısı"nı ve Nevit Kodallı'nın "Atatürk Oratoryosu"nu sahneye koyduk.

Bir de sizin kurduğunuz Kadınlar Korosu "Sirene" var. Bundan da bahseder misiniz?

Ne zaman kuruldu?

2012 yılının Ağustos ayında Macaristan'da dünyanın önemli korolarından biri olan Cantemus ProMusica ve onun şefi Denes Szabo ile çalışma imkânım oldu. O tarihten beri Türkiye'de bir kadınlar korosu kurma fikrim vardı. Bu alanda da bildiğim kadarıyla profesyonel bir koro yoktu. Önemli koro şeflerimizden Gökçen Koray da bir konserimizden sonra bu konudaki benzer görüşlerini bizimle paylaştı. 2014 yazında İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı mezunu olan küçük bir grup operacıyla çalışmaya başladık.

O süreçte "Sirene" ismini sopranolarımızdan Melis Demiray önerdi ve isim hepimizin çok hoşuna gitti, benimseyerek kabul ettik. Daha sonra yurt içinde çeşitli festivallere katıldık, yurt içi ve yurt dışından gelen yabancı korolarla ortak konserler verdik. En son 29. Uluslararası İzmir Festivali'nde, Fransa'nın önde gelen oda müziği topluluğu Ensemble Sagittarius Vokal Solistleri ile ortak bir proje kapsamında önemli bestecilerimizden Ahmed Adnan Saygun'un Kadınlar Korosu için yazdığı "Duyuşlar" eserinin dünya prömiyerini yaptık.

Önümüzdeki sezonun konser takvimi de şu anda oldukça yoğun gözüküyor. Aynı heyecan ve özveriyle çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Konserlerimize tüm ışıklıları ve müzikseverleri bekliyoruz. (sirenekoro.com / <https://www.facebook.com/sirenekoro>)

Peki, koronun adı neden Sirene, Sirene ne demek?

Bu soruyu çok soran oluyor. Kısaca açıklayayım: Sirenler, mitolojide "Sirenum Scopuli" adlı bir adada yaşadıklarına inanılan deniz yaratıkları, deniz kızlarıdır. Çeşitli kaynaklarda farklı yerlerde (adalarda) yaşadıklarından da bahsedilir. Tüm bu mekânların ortak karakteristik özelliği

kayalıklarla ve uçurumlarla çevrili olmasıdır. Sirenler burada dolaşan denizcileri güzel sesleriyle ve söyledikleri şarkıyla büyüyerek kendilerine çekerler, sonra denizcilerin gemilerini kayalıklara doğru sürerek denizcileri kendilerine yem yaparlarmış. Burada aslında modern toplumu da çağrıştıran güçlü ve özgür kadın imajı mevcut. Hikâyedeki meydan okur tavrın negatif sonucunu (denizcileri kendine yem yapmanın) müziğimizle pozitif yöne doğru çevirmeye çalışıyoruz. Dinleyicilerimize güçlü bir kadın kimliği altında nasıl ortak bir şekilde davranılacağı imajını müzik yoluyla anlatmaya çalışıyoruz. Koro bireysel seslerden oluşuyor ama aynı zamanda kolektif bir iş. Söylerken herkesin birbirini dinlemesi, duyması ve kendini bir topluluk içinde konumlandırması gerekiyor. Sadece söylemek değil prova, konser gibi tüm aşamalarında bir paylaşım, dayanışma ve iyi bir arkadaşlık gerektiriyor. SİRENE de bu ortak paylaşımı kadın kimliği çatısı altında müzikle buluşturmaya çalışıyor.

İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarında öğretim üyeliği, çeşitli korolarda şeflik, Işık İlköğretim Kurumunda usta öğreticilik, provalar, yurt içi ve yurt dışı festivaller... 24 saat size yetmiyor diye düşünüyorum. Nasıl yetişiyorsunuz bu kadar işe?

Evet, bu soruyu birçok insan soruyor ve anlatınca da şaşırıyorlar tempoma. Elimden geldiği kadar güzel işler yapmak istiyorum. Mevcut işlerimin yanında çok güzel proje teklifleri de geliyor. Reddetmek içimden gelmiyor, onları

da heyecanla en iyi şekilde yapmak istiyorum. Tabii hayatta her tercihin bir bedeli var. Bunu da göz önünde bulunduruyorum. Fakat genel olarak yaptığım iş, mesleğim beni gerçek anlamda çok mutlu ediyor. Bu kadar çalışabilmemin sırrı zannederim ki burada.

Beste çalışmalarınız da var mı?

Koro için 2008 senesinden beri yazıyorum. Bunlardan 2011 yılında çok sesli düzenlediğim halk türküsü “Yağmur Yağar Taş Üstüne”, Boğaziçi Caz Korosu ve İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı tarafından seslendirildi. 2009 yılında bestelediğim Nazım Hikmet’in “Ceviz Ağacı” şiirini ise Nazım Kumpanya, İstanbul Avrupa Korosu ve Boğaziçi Üniversitesi Klasik Korosu seslendirdiler.

Son olarak Kadınlar Korosu için bestelediğim Orhan Veli’nin “Bedava” şiiri, Sirene ve Rezonans tarafından seslendirildi. Koro müziği dışında da vokal ağırlıklı müzikler yazmaya çalışıyorum. Afşar Timuçin’in “Akşam Sezgileri” şiirini klarnet, piyano ve soprano için besteledim ve bu beste nisan ayında Süreyya Operası’nda düzenlenen 8. Genç Besteciler Şenliği kapsamında Piyanist Barış Büyükyıldırım, Klarnetist Hür Can Davran ve Soprano Ceren Aydın tarafından seslendirildi. Son bir ayda Sirene için “Sarı Gelin”, “Divane Aşık” gibi türkülerin yanı sıra Fazıl Say’ın Nazım Hikmet Oratoryosu’ndan “Kız Çocuğu” bölümünü kadın korosuna uyarladım. Bir de koromuzun dinamiklerini yansıtan

“Sirene” adında bir parça besteledim. Şu anda da Özdemir Asaf’ın “Ego” şiirini koro için bestelemekteyim.

Lise yıllarına ait anılar hafızalardan hiç silinmiyor. Nasıl geçti Işıklı yıllarınız, arkadaş ve öğretmenlerinizle ilgili bize anlatacağınız anılarınız vardır mutlaka.

Tabii birçok anımız var. Ben orta birinci sınıftayken müdür yardımcımız Şevket Emir’in odası bizim katımızdaydı. Tabii Şevket Emir annemin de hocası olmuş. Malum Işıklı büyüklerimiz de iyi hatırlarlar: Eli pek ağırdı fakat annemi öğrencilik yıllarımdan tanıdığı için bana torpil geçerdi diyebilirim. Onun dışında aklımda net kalan isimlerden biri edebiyat öğretmenimiz Aysin Kuyan’dır. Çok iyi bir edebiyat hocasıydı, aynı zamanda çok da disiplinliydi. O zamanlarda her şeye kızdığını, sinirli olduğunu düşünürdüm ve anlam veremezdim. Şu anda Işıklı’da ders veren bir eğitimci gözüyle sinirlendiği şeylerde çok haklı olduğunu düşünüyorum. Lisede sözel okuyordum ve sınıfımız ilk sene beş, ikinci sene ancak dokuz kişi olabilmişti. Üniversite sınavında fazladan geometri sorusu çözmek lehimize olduğu için geometri dersimiz vardı. Öğretmenimiz Uğur Özcan’dı. Cuma günü ilk iki saat olan derslerde de Uğur Hoca’nın çıldırdığı anları unutamam.

Onun dışında ortaokuldan lise sona kadar bahçede her pazartesi ve cuma yapılan törenlerde İstiklal Marşı’nı ben çalardım. Bir yandan konservatuvarda da okuduğum bilindiği için çok karışan olmazdı. Akademik olarak çok başarı-

lı bir öğrenci sayılmazdım, vasat bir seviyem vardı. Fakat okulun tüm müzik etkinliklerinde mutlaka piyano çalmam istenirdi, koroya eşlikleri Cenani Akın Hoca yoksa ben yapardım. Çok güzel hatırladığım zamanlardır hepsi.

O yıllardaki Işıklı’la bugünkü Işıklı arasında büyük farklar var, okuduğunuz yılların Işıklı ile bugünkü Işıklı değerlendirebilir misiniz?

Değerlendirmeyeyim bence. Son yıllarda teknolojinin çok hızlı bir biçimde ilerlemesiyle iletişim biçimleri ister istemez değişti ve eğitim de bundan nasibini alır hâle geldi. Sanal yollarla yapılan hatta sanal yolla bile değil, bilgisayar/tablet ekranı ve çocuk beyni arasında kurulan “sessiz” bir iletişim hâkim günümüze. Bunu biraz da şimdiki küçük neslin geleceğinden korkarak gözlemliyorum ve kendi okuduğumuz yıllarda yaptığımız haylazlıkların, yaramazlıkların, şakaların buna kıyasla çok masum, daha insana dair şeyler olduğunu düşünüyorum. Bu tabii Işıklı özelinde değil, genel eğitim anlayışının bir getirisi.

Gülümseyerek yanıt verdiğiniz bir önceki soru üzerine genç Işıklılara neler söylemek istersiniz?

“Biz Işıklı gençler yurdunu sevenler...” Şaka bir yana genç Işıklılara naçizane önerim erken yaşta kendilerini alanlarında geliştirebildikleri kadar çok geliştirmeleri ve bunu yaparken de toplumsal duyarlılıklarını kaybetmemeye özen göstermeleridir.

İstedikleri şeyin peşini asla bırakmadan, okuldaki anılarını ve dostluklarını unutmadan yollarına devam etmeleridir.

